EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 31. 3. 2021
COM(2021) 152 final

2021/0075 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Chorvátsku povoľuje uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie v súlade s článkom 19 smernice 2003/96/ES

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny v Únii sa upravuje smernicou Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny[1] (ďalej len „smernica o zdaňovaní energie“ alebo „smernica“).

Podľa článku 19 ods. 1 smernice, okrem ustanovení uvedených najmä v jej článkoch 5, 15 a 17, môže Rada na návrh Komisie ktorémukoľvek členskému štátu jednomyseľne povoliť zavedenie ďalších oslobodení od zdanenia alebo daňových úľav z osobitných politických dôvodov.

Na základe vykonávacieho rozhodnutia Rady 2014/921/EÚ zo 16. decembra 2014[2] sa Chorvátsku už povolilo uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie v súlade s článkom 19 smernice 2003/96/ES.

Cieľom tohto návrhu je predĺžiť uvedené povolenie podľa žiadosti Chorvátska, keďže platnosť súčasnej výnimky uplynula 19. decembra 2020. Zámerom tohto oslobodenia od dane je znížiť náklady pre právnické osoby, ktoré sú registrované ako subjekty vykonávajúce odmínovanie, a tým urýchliť tieto činnosti a prispieť k vykonávaniu politiky humanitárneho odmínovania v Chorvátsku.

Odmínovacie činnosti sa vykonávajú v súlade s medzinárodným dohovorom o zákaze použitia, skladovania, výroby a transferu protipechotných mín a o ich zničení (Ottawský dohovor) z roku 1998 a s medzinárodným dohovorom o kazetovej munícii podpísaným v Osle v roku 2018, ktorým sa zakazuje akékoľvek používanie, výroba, transfer a hromadenie kazetovej munície a ktorým sa stanovuje rámec pre spoluprácu a pomoc pri zabezpečovaní čistenia kontaminovaných oblastí, ako aj v súlade s chorvátskym zákonom o odstraňovaní mín (OG 110/15, 118/18 a 98/19).

V súlade s článkom 5 Ottawského dohovoru Chorvátska republika v roku 2018 predložila druhú žiadosť o predĺženie lehoty na odmínovanie. Žiadosť bola schválená na sedemnástom zasadnutí štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, a teraz je stanovená nová lehota na dokončenie odmínovacích činností (1. marec 2026).

V súlade s predĺžením lehoty na odmínovanie chorvátske orgány informovali Komisiu listom z 18. septembra 2020 o svojom úmysle predĺžiť oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie do 19. decembra 2026. Dodatočné informácie poskytli listami z 13. októbra 2020 a zo 6. novembra 2020.

Chorvátske orgány majú v úmysle naďalej uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie v súlade s článkom 19 smernice 2003/96/ES.

---

[1] Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51 – 70.

[2] Ú. v. EÚ L 363, 18.12.2014, s. 50 – 51.

Požadované obdobie platnosti výnimky je od 19. decembra 2020 do 19. decembra 2026, predstavuje pokračovanie súčasnej výnimky a neprekračuje maximálne obdobie povolené v článku 19 smernice o zdaňovaní energie.

Cieľom opatrenia, ktoré má Chorvátsko uplatňovať, je poskytnúť stimul na rýchlejšie odmínovanie predpokladaných mínových polí, uvoľnenie poľnohospodárskej pôdy a lesov, vďaka čomu by sa opäť stali dostupné pre hospodárske činnosti. Očakáva sa, že toto opatrenie bude mať okamžitý pozitívny vplyv na životy a zdravie ľudí v oblastiach kontaminovaných mínami a nevybuchnutou muníciou.

Opatrenie spočíva v oslobodení od spotrebnej dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie oblastí kontaminovaných mínami, a to takým spôsobom, že oslobodenie sa poskytuje len právnym subjektom registrovaným na odmínovanie. Opatrenie sa vykonáva prostredníctvom uplatňovania vrátenia spotrebnej dane. Stroje, ktoré budú používať plynový olej oslobodený od spotrebných daní, sa budú klasifikovať podľa ich účelu, ich pracovných nástrojov a spôsobu ich prevádzky. Príslušné oddelenia Chorvátskeho centra pre odstraňovanie mín budú dohliadať na prevádzku strojov a uchovávať záznamy o nej. Pre každý stroj bude existovať osobitný formulár, v ktorom sa za každý deň bude zaznamenávať počet hodín prevádzky, výkon a spotreba paliva. Po skončení projektu hospodársky subjekt, ktorý sa podieľal na odmínovaní, predloží formulár daňového priznania k spotrebnej dani za svoj stroj použitý na mieste spolu s protokolom vedeným ku každému stroju. Daňová správa ministerstva financií bude v súlade so svojou všeobecnou povinnosťou, ktorou je monitorovať uplatňovanie právnych predpisov týkajúcich sa spotrebných daní, vykonávať na základe informácií o mieste, na ktorom sa vykonáva odmínovacia činnosť, systematické kontroly paliva používaného v odmínovacích strojoch.

Podľa údajov, ktoré poskytli chorvátske orgány, je v Chorvátsku 44 právnych subjektov s povolením na odmínovanie a so 43 strojmi používanými na humanitárne odmínovanie. Toto opatrenie však nemá byť obmedzené len na tieto oprávnené hospodárske subjekty, ale bude sa uplatňovať na všetky nové oprávnené hospodárske subjekty a odmínovacie stroje, ktoré budú potenciálne použité na tento účel v budúcnosti. Chorvátske centrum pre odstraňovanie mín schvaľuje všetky nové odmínovacie stroje určené na použitie na humanitárne odmínovanie a vedie o nich záznamy.

Ak sa príslušné opatrenie uplatňovať nebude, bude sa na hospodárske subjekty s oprávnením na vykonávanie odmínovacích operácií na území Chorvátska musieť uplatňovať vnútroštátna sadzba spotrebnej dane z plynového oleja používaného ako motorové palivo, ktorá je 3 060 HRK na 100 litrov (cca 404 EUR podľa výmenného kurzu 1 EUR = 7,5630 HRK platného k 1. októbru 2020) a ktorá sa vzťahuje tak na jeho použitie ako pohonnej hmoty, ako aj na použitie v stacionárnych motoroch, ťažkých strojoch a vozidlách určených na použitie mimo cestnej prevádzky (článok 8 ods. 2 písm. b), c) a d) smernice o zdaňovaní energie). Časovo obmedzené oslobodenie od dane by hospodárskym subjektom umožnilo znížiť náklady na odmínovacie činnosti na obmedzený čas, čím by sa vytvoril stimul na zintenzívnenie ich činnosti na obdobie uplatňovania opatrenia. Urýchli to proces odmínovania. Príjemcami opatrenia sú právne subjekty, ktorým bolo vydané povolenie ministerstva vnútra na odmínovacie operácie v súlade so zákonom o odstraňovaní mín (OG 110/15, 118/18 a 98/19) a ktoré majú stroje schválené na tento účel v súlade s vyhláškou o technických požiadavkách a posudzovaní zhody strojov používaných pri humanitárnych odmínovacích operáciách (OG 53/07, 39/11 a 57/13).

Chorvátsko požiadalo o udelenie povolenia do 19. decembra 2026, a to od 19. decembra 2020, t. j. bez prerušenia súčasnej výnimky a v rámci maximálneho obdobia uvedeného v článku 19 ods. 2 smernice.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Zdaňovanie plynového oleja používaného na priemyselné a obchodné účely sa riadi smernicou 2003/96/ES, najmä jej článkom 8. Článkami 5, 15 a 17 sa stanovuje možnosť členských štátov uplatňovať odstupňovanie daní vrátane oslobodenia od daní a daňových úľav na určité použitia plynového oleja. Tieto ustanovenia však ako také nestanovujú oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie.

Ustanovenia smernice o zdaňovaní energie

Posúdenie opatrenia podľa článku 19 smernice 2003/96/ES

Článok 19 ods. 1 prvý pododsek smernice znie takto:

Okrem ustanovení stanovených v predchádzajúcich článkoch, najmä v článkoch 5, 15 a 17, Rada môže na návrh Komisie ktorémukoľvek členskému štátu jednomyseľne povoliť zavedenie ďalších oslobodení od dane alebo daňových úľav z osobitných politických dôvodov.

O možnosti zavedenia priaznivého daňového zaobchádzania v prípade plynového oleja možno uvažovať na základe článku 19 smernice, keďže jeho účelom je umožniť členským štátom, aby z osobitných politických dôvodov zaviedli ďalšie oslobodenia od dane alebo daňové úľavy.

Chorvátsko požiadalo o uplatňovanie opatrenia na šesť rokov, t. j. na maximálne obdobie umožnené v článku 19 ods. 2. Toto obdobie je v súlade s medzinárodnými záväzkami Chorvátska dokončiť odmínovacie operácie.

Výnimka by však nemala ohroziť budúci vývoj existujúceho právneho rámca a mala by zohľadňovať nadchádzajúcu revíziu smernice o zdaňovaní energie a možnosť, že Rada prijme právny akt na základe návrhu Komisie na zmenu smernice o zdaňovaní energie. Toto preskúmanie nadväzuje na hodnotenie smernice o zdaňovaní energie[3] a závery Rady o rámci EÚ pre zdaňovanie energie z 28. novembra 2019[4]. Rada vo svojich záveroch vyzvala Komisiu, aby analyzovala a vyhodnotila prípadné možnosti s cieľom včas zverejniť návrh na revíziu smernice o zdaňovaní energie, a vyzvala Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť rozsahu pôsobnosti smernice, minimálnym sadzbám, konkrétnym daňovým úľavám a oslobodeniam od daní.

Za daných okolností sa zdá vhodné udeliť povolenie na požadované obdobie, avšak platnosť výnimky by mala byť podriadená nadobudnutiu účinnosti všeobecných ustanovení v tejto oblasti ešte pred 19. decembrom 2026.

Pravidlá štátnej pomoci

Chorvátske orgány majú v pláne uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie formou vrátenia celej spotrebnej dane každému registrovanému hospodárskemu subjektu zapojenému do

[3] SWD(2019) 329 final.

[4] Závery Rady z 28. novembra 2019, 14608/19, FISC 458.

odmínovacích činností. Chorvátske orgány tvrdia, že opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc. Týmto návrhom nie je dotknuté žiadne posúdenie opatrenia podľa pravidiel štátnej pomoci. Návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady okrem toho nemá vplyv na povinnosť členského štátu zabezpečiť dodržiavanie pravidiel štátnej pomoci.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Politika v oblasti zdravia a životného prostredia

Požadované opatrenie sa týka najmä politiky EÚ v oblasti zdravia a životného prostredia, a to do tej miery, že napomôže rýchlejšie odstraňovanie zamínovaných oblastí v Chorvátskej republike, ktoré predstavujú hrozbu pre životy a zdravie ľudí, domácich a voľne žijúcich zvierat. Ciele, ktoré sa majú dosiahnuť týmto opatrením, sú regionálneho a odvetvového charakteru, keďže oblasti, ktoré sa majú odmínovať, sa nachádzajú v rôznych regiónoch Chorvátskej republiky, a odvetviami, ktorých sa opatrenie týka, sú poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. Uplatňovanie opatrenia má priamy pozitívny vplyv na ochranu ľudského života a zdravia v oblastiach kontaminovaných mínami a nevybuchnutou muníciou.

Dopravná politika

Opatrenie je obmedzené na plynový olej používaný v schválených strojoch určených na osobitný účel, špeciálne navrhnutých a skonštruovaných na odmínovanie zamínovaných oblastí, pričom je okrem toho obmedzené len na zamínované oblasti v Chorvátskej republike. Malo by sa tiež uviesť, že tieto stroje nemôžu byť používané na žiaden druh dopravy na verejných komunikáciách.

Vnútorný trh a spravodlivá hospodárska súťaž

Za opísaných okolností sa opatrenie zdá prijateľné takisto z hľadiska riadneho fungovania vnútorného trhu a potreby zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž, a to predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že opatrením sa nebudú zvýhodňovať určité podniky pred ostatnými, keďže sa bude uplatňovať na všetky podniky zapojené do humanitárneho odmínovania v Chorvátsku. Opatrenie rovnako vzhľadom na jeho osobitnú povahu a na skutočnosť, že je obmedzené na zamínované oblasti v Chorvátskej republike, neovplyvní obchodovanie v rámci EÚ.

Možno teda uzavrieť, že dané opatrenie je zlučiteľné s politikami Únie v oblasti zdravia, životného prostredia, dopravy a hospodárskej súťaže.

Vzhľadom na časový rámec navrhovaného predĺženia povolenia na uplatňovanie oslobodenia od dane je nepravdepodobné, že by sa analýza vykonaná v predchádzajúcich odsekoch zmenila pred dátumom skončenia platnosti opatrenia.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 19 smernice Rady 2003/96/ES.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Oblasť nepriameho zdaňovania, na ktorú sa vzťahuje článok 113 ZFEÚ, nie je sama osebe vo výlučnej právomoci Európskej únie v zmysle článku 3 ZFEÚ.

Podľa článku 19 smernice 2003/96/ES však bola Rade v rámci sekundárnych právnych predpisov udelená výlučná právomoc povoliť členskému štátu zavedenie ďalších oslobodení od dane alebo daňových úľav v zmysle uvedeného ustanovenia. Členské štáty preto nemôžu Radu nahradiť. Z uvedených skutočností vyplýva, že zásada subsidiarity sa na predkladané vykonávacie rozhodnutie neuplatňuje. V každom prípade, keďže tento akt nie je návrhom legislatívneho aktu, nemal by byť postúpený národným parlamentom podľa protokolu č. 2 k zmluvám na preskúmanie dodržiavania zásady subsidiarity.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Oslobodenie od dane nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie predmetného cieľa.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je vykonávacie rozhodnutie Rady. V článku 19 smernice 2003/96/ES sa stanovuje iba tento druh opatrenia.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Opatrenie si nevyžaduje hodnotenie existujúcich právnych predpisov.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Chorvátskom a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Tento návrh sa týka povolenia pre konkrétny členský štát na jeho vlastnú žiadosť a nevyžaduje si posúdenie vplyvu.

Predpokladané zvyšné zamínované oblasti v Chorvátskej republike zaberajú plochu 295,9 km², pričom zasahujú do 50 miest a obcí v 8 okresoch. Akýkoľvek vstup do týchto oblastí a pohyb v nich je zakázaný.

Súčasné odmínovacie operácie vykonáva 617 odmínovačov, správcov lokalít a pomocných zamestnancov, ktorých zamestnáva 44 právnych subjektov oprávnených vykonávať odmínovacie operácie. Odmínovacie činnosti sa vykonávajú pomocou 43 osobitne navrhnutých odmínovacích strojov.

Informácie, ktoré Chorvátsko poskytlo, naznačujú, že opatrenie bude mať obmedzený vplyv na daňové príjmy. Chorvátske orgány odhadujú, že celkové daňové výdavky v rámci opatrenia dosiahnu za celkové obdobie šiestich rokov trvania opatrenia výšku 3 199 475 HRK (približne 423 043 EUR).

Chorvátsko očakáva, že opatrenie bude mať pozitívny vplyv na úspešné a včasné dokončenie odmínovacích operácií prostredníctvom zníženia prevádzkových nákladov hospodárskych subjektov zapojených do odmínovacích činností.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Týmto opatrením sa nestanovuje zjednodušenie. Opatrenie je výsledkom žiadosti, ktorú predložilo Chorvátsko, a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Základné práva**

Opatrenie nemá žiadny vplyv na základné práva.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Opatrenie nepredstavuje pre Úniu finančnú ani administratívnu záťaž. Návrh preto nemá vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Plán vykonávania nie je potrebný. Tento návrh sa týka povolenia na oslobodenie od dane pre konkrétny členský štát na jeho vlastnú žiadosť. Poskytuje sa na obmedzené obdobie do 19. decembra 2026. Opatrenie bude možné hodnotiť v prípade žiadosti o jeho predĺženie po uplynutí obdobia platnosti.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Návrh si nevyžaduje vysvetľujúce dokumenty k transpozícii.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 sa stanovuje, že Chorvátsku sa povolí uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie v súlade s článkom 19 smernice 2003/96/ES.

Podľa článku 2 sa povolenie udeľuje s účinnosťou od 19. decembra 2020, čo predstavuje pokračovanie súčasnej výnimky udelenej podľa v súčasnosti platného vykonávacieho rozhodnutia Rady 2014/921/EÚ, do 19. decembra 2026, teda na maximálne obdobie šiestich rokov povolené smernicou, ako o to požiadalo Chorvátsko.

2021/0075 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Chorvátsku povoľuje uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie v súlade s článkom 19 smernice 2003/96/ES

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny[1], a najmä na jej článok 19,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Vykonávacím rozhodnutím Rady 2014/921/EÚ[2] sa Chorvátsku v súlade s článkom 19 smernice 2003/96/ES povolilo do 19. decembra 2020 uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie.

(2) Dňa 18. septembra 2020 Chorvátsko požiadalo o povolenie naďalej uplatňovať oslobodenie od dane na plynový olej používaný na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie v období od 19. decembra 2020 do 19. decembra 2026. Na vyžiadanie Komisie Chorvátsko poskytlo 13. októbra 2020 a 6. novembra 2020 dodatočné informácie na podporu svojej žiadosti.

(3) Cieľom Chorvátska je prostredníctvom príslušného oslobodenia od dane, ktoré má v úmysle uplatňovať, docieliť urýchlenie odmínovania zvyšných kontaminovaných oblastí v rôznych regiónoch. Opatrenie by malo okamžitý pozitívny vplyv na životy a zdravie ľudí v daných regiónoch.

(4) Opatrenie by sa malo obmedziť na schválené stroje určené na osobitný účel, špeciálne navrhnuté a skonštruované na odmínovanie zamínovaných oblastí.

(5) Opatrenie by sa malo obmedziť na zamínované oblasti na území Chorvátska.

(6) Opatrenie by sa malo uplatňovať na všetky hospodárske subjekty podieľajúce sa na humanitárnom odmínovaní v Chorvátsku, a teda žiadnemu konkrétnemu zúčastnenému subjektu sa neposkytne žiadna ekonomická výhoda.

(7) Opatrenie je preto prijateľné z hľadiska riadneho fungovania vnútorného trhu a potreby zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a je zlučiteľné s politikami Únie v oblasti zdravia, životného prostredia, energetiky a dopravy.

---

[1] Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady 2014/921/EÚ zo 16. decembra 2014, ktorým sa Chorvátsku povoľuje uplatňovať oslobodenie od dane z plynového oleja používaného na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie v súlade s článkom 19 smernice 2003/96/ES (Ú. v. EÚ L 363, 18.12.2014, s. 150).

(8) Každé povolenie udelené podľa článku 19 ods. 1 smernice 2003/96/ES musí byť prísne časovo obmedzené. Aby sa dotknutým hospodárskym subjektom poskytla dostatočná miera istoty a dostatok času na dokončenie procesu odmínovania kontaminovaných oblastí, je primerané povolenie udeliť na obdobie šiestich rokov.

(9) S cieľom poskytnúť právnu istotu hospodárskym subjektom zapojeným do odmínovacích operácií a zabrániť možnému zvýšeniu administratívneho zaťaženia vyplývajúceho zo zmien uplatniteľnej sadzby dane by Chorvátsko malo mať možnosť uplatňovať oslobodenie od dane na plynový olej používaný na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie bez prerušenia. Požadované povolenie by sa preto malo udeliť s účinnosťou od 19. decembra 2020, aby sa priamo nadviazalo na opatrenia uplatňované predtým na základe vykonávacieho rozhodnutia 2014/921/EÚ.

(10) Týmto rozhodnutím nie je dotknuté uplatňovanie pravidiel Únie týkajúcich sa štátnej pomoci,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Chorvátsku sa povoľuje oslobodiť od zdanenia plynový olej používaný na prevádzku strojov na humanitárne odmínovanie na jeho území. Opatrenie sa obmedzuje na schválené stroje určené na osobitný účel, špeciálne navrhnuté a skonštruované na odmínovanie zamínovaných oblastí.

Článok 2

Toto rozhodnutie sa uplatňuje od 19. decembra 2020 do 19. decembra 2026.

Pokiaľ by však Rada, konajúc na základe článku 113 ZFEÚ alebo akéhokoľvek iného príslušného ustanovenia Zmluvy o fungovaní Európskej únie, stanovila všeobecné pravidlá daňového zvýhodnenia humanitárneho odmínovania, toto rozhodnutie sa prestáva uplatňovať dňom nadobudnutia účinnosti uvedených všeobecných pravidiel.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Chorvátsku.

V Bruseli

Za Radu
predseda